

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
«ΤΖΑΝΕΙΟ»

ΠΑΝΗΓΥΡΙΚΟ ΤΕΥΧΟΣ

για τα 140 Χρόνια

από την θεμελίωση του Νοσοκομείου

ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΕΤΟΣ 2010

Τότε !!!
Κάρτ Ποστάλ του 1880
Συλλογή Μανουσάκη

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΟΥ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ
ΤΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ «ΤΖΑΝΕΙΟ»

Ζαννή & Αφεντούλη 1
18536 – ΠΕΙΡΑΙΑΣ
Τηλ. 210 4592 639 - 579

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διευθυντής Σύνταξης :
Ανδρέας Μελιδώνης

Υπεύθυνος Διαβητολογικού Κέντρου

Παπαδάκης Γαβριήλ
Φούσας Στέφανος
Πρεκατές Αθανάσιος
Ρίζος Σπυρίδωνας
Γιαννούλης Γρηγόρης
Μαγιάτης Σταμάτιος
Φωτοπούλου Ελένη
Ράμμου – Κίνια Ρέα
Κουτσοβασίλης Αναστάσιος
Παπαδημητρίου Αικατερίνη
Φιλίππου Γεώργιος
Σταθάκης Παναγιώτης

Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου
Δ/ντής Ιατρικής Υπηρεσίας
Δ/ντής Παθολογικού Τομέα
Δ/ντής Χειρουργικού Τομέα
Πρόεδρος Επιτροπής Εκπαίδευσης
Δ/ντής Β' Χειρουργικού
Δ/ντρια Ψυχιατρικού Τμήματος
Δ/ντρια Εργαστηριακού Τομέα
Ειδικός Παθολόγος
Νοσηλεύτρια ΠΕ
Γενικός Χειρουργός
Ειδικευόμενος Ιατρός

Υπεύθυνος Έκδοσης για το παρόν τεύχος :

Σταμ. Ι. Μαγιάτης

Δ/ντής Χειρουργικού Τμήματος Γ.Ν.Π. «Τζάνειο»

Εκδόσεις: MEDICAL GRAPHICS –Αγγελική Αμφιλοχίου
Διεύθυνση: Ζαννή 10-12, Πειραιάς 185 36, τηλ.210 4510874, φαξ 210 4539826
e-mail: hronos@otenet.gr

Τα δημοσιευμένα άρθρα στο περιοδικό δεν εκφράζουν αναγκαστικά θέσεις του περιοδικού αλλά των υπευθύνων συγγραφέων τους

Από τη Σύνταξη

Η Επιτροπή Συντάξεως παρουσιάζει παρουσιάζει το Πανηγυρικό – Ιστορικό Τεύχος σαν ανάμνηση για τα 140 χρόνια από την θεμελίωση του Νοσοκομείου.

Η επιμέλεια της ύλης έγινε από τον Σταμ. Ι. Μαγιάτη, Δ/ντη Χειρ. Τμήματος και μέλος της Συντακτικής Επιτροπής.

Πρόεδρος Επιστημονικού Συμβουλίου

Δρ. Γ. Παπαδάκης

Χαιρετισμός

Του πρώην Διοικητού Νοσοκομείου

Στις προθέσεις της διοικήσεως ήτο να εορταστούν τα εκατόν σαράντα χρόνια από την θεμελίωση του Νοσοκομείου. Διαλέξαμε το γεγονός αυτό για να προβληθεί κυρίως η αρχαιότης του Νοσοκομείου και ως εκ τούτου η προσφορά του τόσο στον Πειραιά, όσο και στην ευρύτερη περιοχή των Αθηνών και της Αττικής.

Λόγοι ανεξάρτητοι από την θέληση μας (κυρίως οικονομικοί) δεν μας επέτρεψαν να υλοποιήσουμε τις εκδηλώσεις που είχαμε σκεφθεί.

Έτσι σαν λύση ανάγκης εκδίδουμε εμβόλιμο τεύχος του επιστημονικού περιοδικού αφιερωμένο στο γεγονός αυτό, πριν κάθε αναφορά γίνει εντελώς ανεπίκερη, και ελπίζουμε στο μέλλον να μπορέσουμε να παρουσιάσουμε διεξοδικώς την πορεία του νοσοκομείου, την προσφορά του και την προοπτική του.

Γεώργιος Μισαηλίδης

Διοικητής

Πρόλογος

Με ιδιαίτερη χαρά και συγκίνηση ανταποκρίνομαι στην τιμητική πρόσκληση του Ιατρού-Χειρουργού ΣΤΑΜΑΤΗ ΜΑΓΙΑΤΗ, φίλου και παλαιού συνεργάτη στο ιστορικό ΤΖΑΝΕΙΟ Νοσοκομείο, για την υποβολή ενός Προλογικού Σημειώματος.

Τύχη μοναδικά αγαθή με έφερε σε αυτό το μεγάλης ιστορικής σημασίας Νοσοκομείο, στο ΤΖΑΝΕΙΟ, ως Αναπληρωτή Διοικητή για 2 χρονιά, 2005-2007.

Από την πρώτη στιγμή της αναλήψεως των καθηκόντων μου, διεπίστωσα ότι δεν υπήρχε οργανωμένο ιστορικό αρχείο, αλλά τα ίδια τα γενικά αρχεία του Νοσοκομείου δεν ευρίσκοντο σε καλή κατάσταση από πλευράς οργάνωσης και διαχείρισης.

Με την σύμφωνη γνώμη και θετική στάση του Διοικητή κ Γ. Μισαηλίδη, προχώρησα στη σύσταση, οργάνωση και σύνθεση της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ, με σκοπό αφ' ενός μεν τον εντοπισμό την πρόσκτηση και την κατ' αρχήν ταξινόμηση των ιστορικών έγγραφων και στοιχείων, αφ' ετέρου δε την προσέγγιση του κεφαλαιώδους θέματος σχετικά με την αναδιοργάνωση του συστήματος διαχείρισης των αρχείων του Νοσοκομείου.

Στην εν λόγω ΕΠΙΤΡΟΠΗ, στην οποία ανέλαβα ως Πρόεδρος, συμμετείχαν, αμισθί, ευγενώς ανταποκρινόμενες σε πρόσκληση μου, οι κυρίες, ΛΥΔΙΑ ΣΑΠΟΥΝΑΚΗ-ΔΡΑΚΑΚΗ και ΖΩΗ ΜΟΛΦΕΤΑ, Αναπληρώτρια και Επίκουρη Καθηγήτρια, αντιστοίχως, στο Τμήμα Περιφερειακής και Οικονομικής Ανάπτυξης του Παντείου Πανεπιστημίου, με εξειδίκευση σε ιστορικά οικονομικά και κοινωνικά θέματα, η κυρία ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΜΠΑΦΟΥΝΗ-ΜΕΛΛΙΟΥ, Υπεύθυνη του Ιστορικού Αρχείου Πειραιά, και ο Ιατρός-Χειρουργός και Ιστορικός Ερευνητής, κ. ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ ΜΑΓΙΑΤΗΣ, Αναπληρωτής Διευθυντής της Β' Χειρουργικής Κλινικής του ΤΖΑΝΕΙΟΥ, ως Αναπληρωτής Πρόεδρος της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ.

Τέλος, πρέπει να αναφερθεί ότι η ΕΠΙΤΡΟΠΗ, συναισθανόμενη την ιερή υποχρέωση απότισης τιμής και ευγνωμοσύνης στους Ιδρυτές και Ευεργέτες του Νοσοκομείου, ΤΖΑΝΝΗ και ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ, επί τη συμπληρώσει 140 ετών από την θεμελίωση του Νοσοκομείου, αποφάσισε και εισηγήθηκε στο Διοικητικό Συμβούλιο, το οποίο και ενέκρινε, την κοπή χάλκινου αναμνηστικού μεταλλίου με ανάγλυφη απεικόνιση του Ιδρυτή, εις δε την οπίσθια όψη θα απεικονίζετο ο ΑΣΚΛΗΠΕΙΟΣ από το Ασκληπιείον Πειραιώς του τέταρτου αιώνα π.χ.

Ελπίζω, κάποια στιγμή έστω και αργά να ολοκληρωθεί η υλοποίηση εκείνης της ιστορικά επιβαλλομένης απόφασης.

Κλείνοντας, θέλω ακόμη μια φορά να εκφράσω τις θερμές ευχαριστίες μου στα αξιότιμα μέλη της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΙΣΤΟΡΙΚΟΥ ΑΡΧΕΙΟΥ του ιστορικού ΤΖΑΝΕΙΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ, και ιδιαιτέρως στον κ. ΜΑΓΙΑΤΗ, για την πολύτιμη και κρίσιμη συμβολή και συνεισφορά τους στο έργο της ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ, η καταγραφή του οποίου θα βοηθήσει μελλοντικές προσπάθειες για την επιτυχή συνέχιση και ευόδωση ανάλογων εγχειρημάτων.

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΥ ΧΡΥΣΙΚΟΣ

Οικονομολόγος/Σύμβουλος Επιχειρήσεων
Τ. Αναπληρωτής Διοικητής ΤΖΑΝΕΙΟΥ

«ΤΖΑΝΕΙΟΝ» ΓΕΝΙΚΟ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟ ΠΕΙΡΑΙΩΣ (1866-2006) 140 ΧΡΟΝΙΑ ΑΠΟ ΤΗ ΘΕΜΕΛΙΩΣΗ ΤΟΥ

Σ. Ι. Μαγιάτης, Α. Χ Οικονομοπούλου

Β' Χειρουργική Κλινική, Γενικό Περιφερειακό Νοσοκομείο Πειραιά «Τζάνειο»

Περίληψη

Στο παρόν άρθρο γίνεται μια σύντομη ιστορική αναδρομή στην θεμελίωση, ίδρυση και λειτουργία του «Τζανείου» Νοσοκομείου Πειραιά με αφορμή τη συμπλήρωση 140 χρόνων από τη θεμελίωση του. Στα πλαίσια της εορταστικής εκδήλωσης που πρόκειται να πραγματοποιηθεί παρουσιάζονται οι σημαντικότεροι σταθμοί στην ιστορία του νοσοκομείου και οι σημαντικότεροι ευεργέτες αυτού.

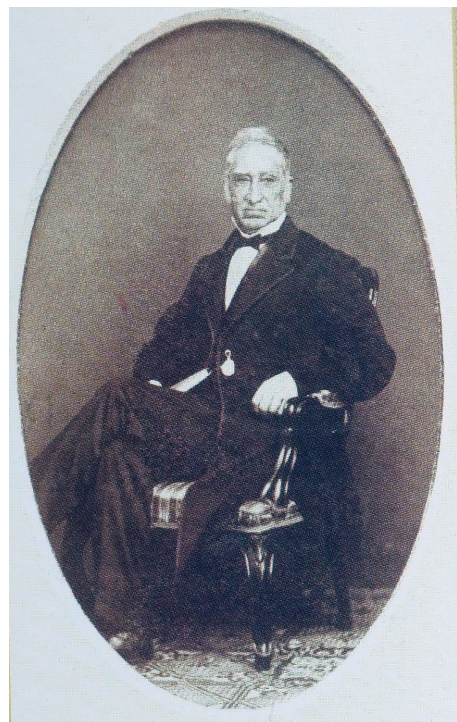
Λέξεις ευρετηριασμού: «Τζάνειο» Νοσοκομείο Πειραιώς, Ν. Τζαννής, Θ. Αφεντούλης, «Σαλιπούλειο»

Το «**Τζάνειο**» Γενικό Νοσοκομείο Πειραιώς ιδρύθηκε με δωρεά του εμπόρου **Νικήτα Τζάννε** (Κύθηρα 1801-Πειραιάς 1864). Με τη διαθήκη του άφησε όλη την περιουσία του στην πόλη του Πειραιά για την ανέγερση του νοσοκομείου προς περίθαλψη των απόρων Πειραιωτών και Κυθηρίων.

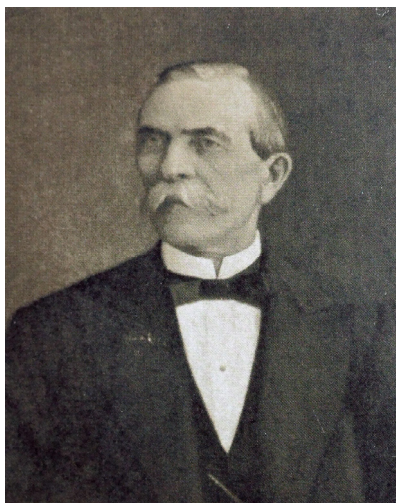

Νικήτας Τζάννης, προσωπογραφία Jean Doukas,
Πινακοθήκη Τζανείου Νοσοκομείου
Πρώτη Δημοσίευσις Τζάνειο Νοσοκομείο –
Σταμ. Ι. Μαγιάτης.

Ο θεμέλιος λίθος του νοσοκομείου τέθηκε στις **24 Ιουλίου 1866** επί δημαρχίας *Λουκά Ράλλη* και τα εγκαίνια έγιναν στις **23 Ιουλίου 1873** επί δημαρχίας *Δ. Μουτσοπούλου*.

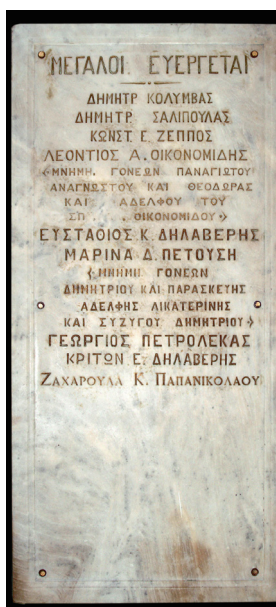

Λουκάς Ράλλης, Δήμαρχος Πειραιώς (Α).

Δήμαρχος **Δημήτριος Μουτσόπουλος (Α)**

Το νοσοκομείο λειτούργησε αρχικά ως δημοτικό ίδρυμα διοικούμενο από Δημοτικό Αδελφάτο και χρηματοδοτούμενο από τον Δήμο Πειραιώς, με κύριο σκοπό την δωρεάν περίθαλψη των απόρων δημοτών. Αυτή την εποχή τα νοσοκομεία που λειτουργούσαν στην ευρύτερη περιοχή Αθηνών-Πειραιώς ήταν το Στρατιωτικό νοσοκομείο στην περιοχή Μακρυγιάννη, το Δημοτικό νοσοκομείο «Ελπίς» και το οφθαλμιατρείο Αθηνών στο δεύτερο έτος της λειτουργίας του [1].

Σημαντική η συμβολή του εμπόρου και μετέπειτα δημάρχου Πειραιώς **Λουκά Ράλλη** στην υλοποίηση της διαθήκης «Τζάννε». Τη μελέτη κατασκευής έκανε ο **Ν. Μεταξάς** – λοχαγός του μηχανικού, τη συγκρότηση και τον

τρόπο λειτουργίας του επιμελήθηκε ο Πειραιώτης Καθηγητής Φαρμακολογίας και Παθολογικής Ανατομικής του Πανεπιστημίου Αθηνών **Θεόδωρος Αφεντούλης** (Ζαγορά Πηλίου 1824-Πειραιάς 1893), του οποίου το όνομα συνδέθηκε άρρηκτα με την πορεία του ιδρύματος τα πρώτα χρόνια λειτουργίας του [2].

Διετέλεσε Κοσμήτωρ της Ιατρικής το 1865 και το 1891 και Πρύτανης το 1887.

Καθηγητής **Θεόδωρος Αφεντούλης (Β)**.

Πολύπλευρο και θεμελιώδες ήταν το έργο του για την Ιατρική στη χώρα μας. Εκτός από τη διδακτική και συγγραφική του ενασχόληση, ανέπτυξε επιτυχή δραστηριότητα σε όλους τους τομείς της ιατρικής. Διετέλεσε διευθυντής επί σειρά ετών του Τζανείου Νοσοκομείου.

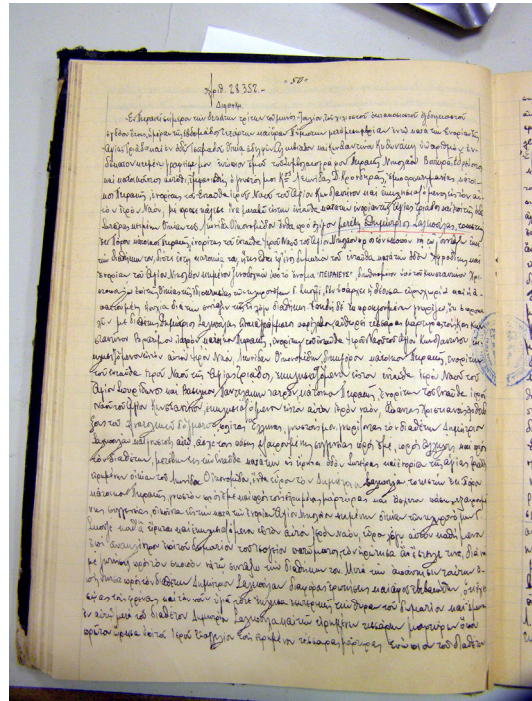
Σημαντική ήταν η προσφορά του στη διοίκηση του νοσοκομείου ως μέλος του αδελφάτου και στην επιστημονική διεύθυνση της Παθολογικής Κλινικής.

Τζάνειο Νοσοκομείο 1873 (Γ).

Στο «Τζάνειο» εκτελούσε και φαρμακολογικά πειράματα, όπως αναφέρει στον τρίτο τόμο του έργου του «Φαρμακολογία, ήτοι περί Φύσεως και Δυνάμεως και Χρήσεως Φαρμάκων» (1875), σε μια εποχή όπου η πειραματική φαρμακολογία ήταν άγνωστη στην Ελλάδα [4]. Παράλληλα, καλλιέργησε τον πεζό και τον ποιητικό λόγο και συγκέντρωσε τα έργα του στο τρίτομο «Φιλολογικά Πάρεργα» (1880-1882) [5]. Συμμετείχε στα κοινά, εκλεγείς πολλές φορές δημοτικός σύμβουλος Πειραιώς. Η αφοσίωση του στο έργο του φαίνεται από της θεμελιώσεως του νοσοκομείου, όπου αναφέρει στον πανηγυρικό του λόγο: «Άνδρες Πειραιείς, έναν νέον σταθμόν θεμελιώνομεν σήμερον εις την οδόν του πολιτισμού, ένα νέον τρόπαιον δημιουργούμεν σήμερον κατά της βαρβαρότητος και κατά του στενόκαρδου εγωισμού, μίαν νέαν απόδειξιν παρέχομεν σήμερον εις τον κόσμον τον εξευγενισμένον...» [6].

Το «Τζάνειο» αποτελείτο στην αρχή από ένα κεντρικό οικοδόμημα στου οποίου τις δυο πτέρυγες ήταν εγκατεστημένα το παθολογικό και το χειρουργικό τμήμα, ενώ το 1898 ανεγέρθη νέα πτέρυγα στην οποία εγκαταστάθηκε το χειρουργικό τμήμα και δυο μικρότερα, το μαιευτικό και το οφθαλμολογικό [7], από πρώτη ενεργοποίηση του κληροδοτήματος Δημητρίου Σαλιπούλα. Κατά την πρώτη αυτή περίοδο, σταδιακά η δυναμικότητα του νοσοκομείου έφτασε τις 150 κλίνες και παρείχε πρωτοβάθμιο και δευτεροβάθμιο περίθαλψη, που ουσιαστικά ήταν περίθαλψη απόρων ή ένα πτωχοκομείο με πλήρη ιατρική κάλυψη, δεδομένου ότι την εποχή εκείνη στην Ελλάδα επικρατούσε η αντίληψη ότι η καλύτερη νοσηλεία γίνεται στο σπίτι, τουλάχιστον για τα πειραιϊκά δεδομένα.

Διαθήκη Δημητρίου Σαλιπούλα (Γ).

Εκτός από τον Θεόδωρο Αφεντούλη, τα πρώτα χρόνια προσέφεραν τις υπηρεσίες τους ως ιατροί ο Βαυαρός **Κάρολος Θεόδωρος Ερρίκος Ράϊνολντ** - αρχίατρος του Βασιλικού Ναυτικού, ο Καθηγητής Χειρουργικής **Παύλος Ιωάννου**, οι Πειραιώτες ιατροί **Π. Βράτιμος**, **Μέρμηγκας**, **Βαλέριος Στάης**, **Βίκτωρ Οριγώνης**, ο μαιευτήρ **Δρίτσας**, ο **Σ. Χοϊδής**, ο **Κ. Νικολετόπουλος**.

Κ. Νικολετόπουλος (Γ).

Υφηγητής **Σπυρίδων Κοντολέων** (Γ).

Την ίδια εποχή υπηρετούσαν ο χειρουργός υφηγητής **Σπυρίδων Κοντολέων**, ο χειρουργός **Λάμπρου** και ως πρώτος οφθαλμίατρος αναφέρεται ο **Νικόλαος Οικονομόπουλος** [8]. Ήδη μέχρι το 1875 νοσήλευε αξιωματικούς και ναύτες του Ρωσικού Αυτοκρατορικού Πολεμικού Ναυτικού που ναυλουχούσε ή επιχειρούσε στην περιοχή, όπως επίσης και της Γαλλικής Ναυαρχίδος, που για τις υπηρεσίες του απέσπασε εύφημο μνεία από τη Γαλλική Εθνοσυνέλευση το 1891 [10]. Επίσης, νοσήλευσε πληρώματα του ιταλικού πολεμικού στόλου και του Ελληνικού Βασιλικού μέχρι την ίδρυση του Ναυτικού Νοσοκομείου. Κατά τις πολεμικές περιόδους χρησιμοποιήθηκε για την περίθαλψη τραυματιών πολέμου και άμαχου πληθυσμού.

Το 1901 άρχισε να δουλεύει τμήμα ώτων-ρινός και λάρυγγος που νοσήλευσε 91 ασθενείς και από το 1904 παύει οριστικώς η ανάμειξη της Βασίλισσας Όλγας και των αδελφών νοσοκόμων της στην λειτουργία του νοσοκομείου.

Το 1914 Πρόεδρος του Αδελφάτου διορίζεται ο **Εμμανουήλ Στάης**, ο οποίος εφάρμοσε στο «Τζάνειο» Νοσοκομείο τις αρχές της μελέτης Βούρου για τη σύγχρονη οργάνωση του νοσοκομείου και το νοσοκομείο άρχισε έκτοτε να λειτουργεί με τη μορφή περίπου που λειτουργεί σήμερα.

Εμμανουήλ Στάης (Γ).

Το 1925 το νοσοκομείο επεκτάθηκε με την οικοδόμηση νέου κτιρίου «Μαιευτηρίου» (αρχιτέκτων Δ. Παρασκευάς), δημοτική δαπάνη επί δημαρχίας **Τάκη Παναγιωτοπούλου**.

Μαιευτήριο Τζανείου Νοσοκομείου (Δ).

Δήμαρχος **Τάκης Παναγιωτόπουλος** (Ε).

Το 1927 ο Εμμανουήλ Στάης αναλαμβάνει ως διοικητικός διευθυντής του νοσοκομείου και άρχεται η λειτουργία του ανωτέρω κτιρίου, όπως και η επαναλειτουργία του μικροβιολογικού εργαστηρίου.

Ιατρός **Παύλος Ντενιδάκης** (Α).

Το 1928 το επιστημονικό προσωπικό αποτελείτο από 18 ιατρούς, διευθυντές και επιμελητές τμημάτων, και 8 βοηθούς. [10] Αυτή την εποχή δημιουργείται το μεγάλο άλμα στην ΩΡΛ Κλινική με διευθυντή τον **Παύλο Ντεντιδάκη** [11].

Σαλπιγούλειον (Δ).

Το 1934 αξιοποιώντας τη χορηγία του Δημητρίου Σαλιπούλα ανηγέρθη η νέα πτέρυγα του χειρουργικού τμήματος **«Σαλπιγούλειον»** (Δ.Παρασκευάς) επί δημαρχίας Σωτηρίου Στρατήγη.

Δήμαρχος **Σωτήριος Στρατηγής** (Α).

Απόδειξη ότι το Νοσοκομείο αναβαθμίστηκε την περίοδο αυτή είναι ότι τιμήθηκε το 1938 με το Αργυρό Μετάλλιο του Υπουργείου Κρατικής Υγιεινής και Περιθάλψεως.

Βραβείον Υπουργείου Υγιεινής (Γ).

Λόγω της σταδιακής ανάπτυξης του ιδρύματος και της αδυναμίας του δήμου να ανταποκριθεί οικονομικά, ο τότε δήμαρχος **Γ. Ανδριανόπουλος** προσπάθησε, σε πείσμα των τοπικών συμφερόντων,

και ενέταξε το Νοσοκομείο με την επωνυμία «**Τζάνειο**» Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά (ΦΕΚ 254/53) στο Υπουργείο Υγείας ως ΝΠΔΔ (ΝΔ 2592/1953), διατηρώντας όμως τη δυνατότητα εκμετάλλευσης των κληροδοτημάτων του [12].

Δήμαρχος **Ανδρέας Ανδριανόπουλος** (Α).

Το 1965 κατεδαφίζεται το πρώτο νεοκλασσικό κτίριο (έργο του αρχιτέκτονα Ν. Μεταξά) και στη θέση του ανηγέρθη πενταόροφο κτίριο που εγκαινιάστηκε το 1971 [13].

Μετά την κατεδάφιση του «Τζανείου» (Δ).

Το νέο κτίριον 1973 (Δ).

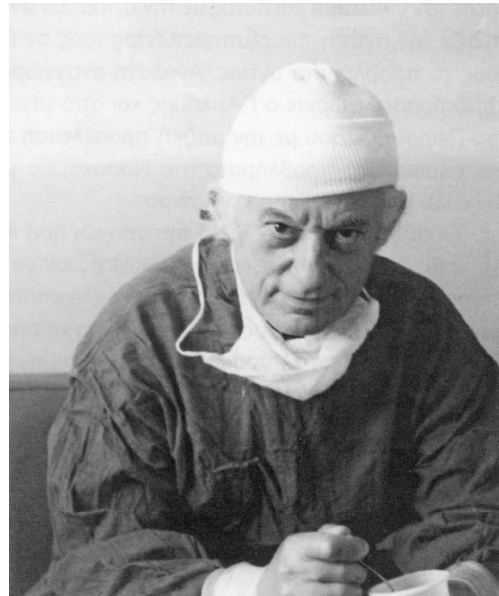

Είσοδος του νέου κτιρίου 1973 (Γ).

Για τη νέα εποχή του Νοσοκομείου μετά το Β' Παγκόσμιο Πόλεμο, χαρακτηριστική είναι η παρουσία της Διευθυνούσας αδελφής **Αικατερίνης Γεννηματά**, του Διευθυντή της Παθολογικής Κλινικής Υφηγητού **Θεοδώρου Κ. Αφεντούλη** (εγγονού) και του Διευθυντή της Χειρουργικής Κλινικής Υφηγητού **Γεωργίου Κατσαφάδου**. Η ανοδική επιστημονική πορεία του Νοσοκομείου συνεχίζεται με την καταλυτική παρουσία του Διευθυντού και Υφηγητού της Χειρουργικής **Γεωργίου Αυλάμη**, τόσο για το Νοσοκομείο όσο και για την Ελληνική Χειρουργική γενικότερα.

Διευθύνουσα, **Αικατερίνη Γεννηματά**
1^η Δημοσίευση Οικογ. Γεννηματά-Σταμ. Ι. Μαγιάτης

Υφηγητής **Γεώργιος Αυλάμης (Ζ)**.

Υφηγητής **Θεόδωρος Αφεντούλης (Γ)**.

Υφηγητής **Γεώργιος Κατσαφάδος (Γ)**.

Την Δεκαετία του 1960 ιδρύεται η Παιδιατρική Κλινική με Δ/ντή τον Αλέξανδρο Γκάργκουλα. Αναβαθμίζεται σημαντικά η Ω.Ρ.Λ. Κλινική με Δ/ντή τον Γρηγόριο Καστέλη.

Στο «Τζάνειο» λειτουργεί από το 1976 το πρώτο στην Ελλάδα Εργαστήριο Ανοσολογίας.

Το Νοσοκομείο πρωτοπόρησε επίσης στις μεταμοσχεύσεις νεφρών (1977-1983) υπό την εποπτεία και διεύθυνση του Υφηγητού Ε.Ι.Χατζηγιαννάκη, Διευθυντού της Β' Χειρουργικής Κλινικής-Κέντρου Μεταμοσχεύσεων, ενώ το 1978 έγινε η πρώτη στην Ελλάδα μεταμόσχευση μυελού των οστών [14].

Στο Κέντρο Μεταμοσχεύσεων διακρίνονται από αριστερά Αθηνά Λούκουτου, Προϊσταμένη, Ιωάννης Απέργης, Δ/ντης Νοσοκομείου, Υφηγητής Ε.Ι. Χατζηγιαννάκης (Η).

Αυτή την περίοδο δημιουργούνται: η Καρδιολογική Κλινική με Διευθυντή τον Παντελή Μπούτο (μέχρι τότε Διευθυντή του εξωτερικού ιατρείου), η Ορθοπαιδική Κλινική με Διευθυντή τον Κ. Αραπάκη και η Ουρολογική Κλινική με Διευθυντή τον

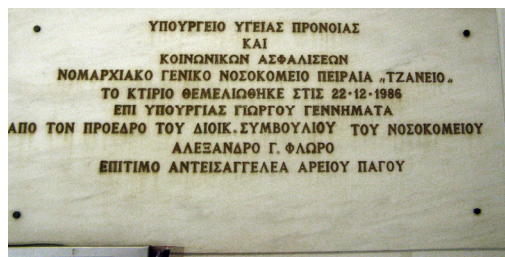
Υφηγητή Δημήτριο Χαλιάσο (μέχρι τότε Διευθυντή του εξωτερικού ιατρείου). Η Ορθοπαιδική Κλινική απέκτησε νέα διάσταση με Διευθυντή τον **Πάρη Γαλανό**, που όμως τον χάσαμε πρόωρα. Καταλυτική η παρουσία του Καθηγητού **Διονυσίου Φ. Κόκκινου**, που οργάνωσε μια σύγχρονη Καρδιολογική Κλινική με όλες τις δραστηριότητες διεθνούς επιπέδου, που συνεχίζει την πορεία της με την Διεύθυνση του μαθητού του Επικ. Καθ. Στεφ. Φούσα. Όλη την παραπάνω χρονική περίοδο αξιολογότατη παρουσία στη διοικητική οργάνωση η θητεία του διοικητικού Διευθυντού **Ιωάννου Απέργη** και του Προέδρου του Δ.Σ **Στέλιου Παπαδημητρίου**.

Στέλιος Παπαδημητρίου (Ι).

Πάρης Γαλανός (Θ).

Από το 1985 λειτουργούν τα πολυϊατρεία Δραπετσώνας και από το 1986 τα Κέντρα Υγείας Αίγινας και Γαλατά, με τα περιφερειακά ιατρεία τους, υπάγονται οργανικά και διοικητικά στο Νοσοκομείο στα πλαίσια του ΕΣΥ. Το 1986 μεταφέρθηκαν σταδιακά ορισμένα τμήματα στο κτίριο της Ιδιωτικής Κλινικής Αντωνάκου, το οποίο λειτούργησε ως παράρτημα του Νοσοκομείου ως το 1999. Αυτή η ενέργεια αποσυμφόρησε μεν το Νοσοκομείο, όμως δεν βοήθησε (λόγω αποστάσεως και ειδικών χώρων) την αναβάθμιση της Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής που ευρίσκετο ήδη σε καλό επίπεδο. Ενδεικτικώς αναφέρεται Δ/ντές της Κλινικής που έγιναν Τακτικοί Καθηγητές: Μαυρουδής, Αριστοφάνης Παπαλουκάς και Σέργιος Μανδαλενάκης. Επίσης το ίδιο ίσχυσε και για την Παιδιατρική Κλινική παρά τις προσπάθειες του Δ/ντή της Υφηγητή Ηλία Κατσουλιέρη. Το 1988 έγιναν τα εγκαίνια του νέου κτιρίου των Τακτικών Εξωτερικών Ιατρείων και των Γραφείων Διοίκησης.

Το κτήριο των Τακτικών Ιατρείων και των γραφείων Διοικήσεως (Δ).

Το νέο κτίριο 1999 (Γ).

*Υφηγητής **Διονύσιος Φ. Κόκκινος** (Λ).*

Το 1992 με την αριθμ. Α3α/οικ.1065/1992 Υπουργική απόφαση το νοσοκομείο ορίζεται ως Περιφερειακό Γενικό Νοσοκομείο Πειραιά «Τζάνειο».

Η ανάπτυξη του Νοσοκομείου συνεχίζεται το 1990 με τη λειτουργία της Μονάδας Εντατικής Θεραπείας (ΜΕΘ) και το 1999 με την ανέγερση του Νέου Κτιρίου στη θέση του παλαιού (Σαλιπούλειο).

Θα πρέπει να υποσημειωθεί η καταλυτική παρουσία σε όλες αυτές τις διοικητικές μεταβολές του **Αλέξανδρου Γ. Φλώρου**, Επίτ. Αντ. εισαγγελέως του Αρείου Πάγου και προέδρου του Δ.Σ. Ιδρύματος.

*Πρόεδρος Δ.Σ. **Αλέξανδρος Φλώρος** (Κ).*

Στα πλαίσια του εορτασμού των 140 ετών από τη θεμελίωση του «Τζανείου» Νοσοκομείου εκόπη από τη Διοίκηση του Νοσοκομείου τιμητικό μετάλλιο δύο όψεων που θα δωθεί ως αντίδωρο στους απογόνους ιδρυτών και ευεργετών του ιδρύματος, καθώς και σε σημαντικούς υπαλλήλους του Νοσοκομείου, σε τελετή εορτασμού που πρόκειται να πραγματοποιηθεί.

Το μετάλλιο στην πρόσθια όψη φέρει ανάγλυφο πορτραίτο του **Νικήτα Τζάννε**, όπως προκύπτει από το έργο του Ιακώβου Μαλακατέ (ταφικό μνημείο όπου και τα οστά του ιδρυτού, ευρισκόμενο στον αύλειο χώρο του Νοσοκομείου. Η προτομή σήμερα βρίσκεται στην είσοδο του Νοσοκομείου). Στην οπισθία όψη φέρει αναθηματικό ανάγλυφο από το Ασκληπιείο του Πειραιώς (4ος αι.π.Χ).

Σκοπός της τελετής εκτός της βραβεύσεως, είναι η παρουσίαση, με πλούσιο φωτογραφικό υλικό της εποχής, της κοινωνικής προσφοράς και του έργου του «Τζανείου» Νοσοκομείου καθώς και της άσκησης του Ιατρικού Λειτουργήματος με γνώμονα το δόγμα του **Θεοδώρου Αφεντούλη**: «Ουδείς Έλλην ιατρός αφιλοσόφητος».

Πρώτη Δημοσίευσις –Δημήτριος-Βρεττός Κίμωνος Παύλου, ΤΖΑΝΕΙΟΝ Νοσοκομείον, Σταμ. Ι. Μαγιάτης.

Βιβλιογραφία

1. Σ.Ι. Μαγιάτης, Πειραιϊκή Νοσοκομειακή Δραστηριότητα, τόμος 1, τχ.1-4, Δεκ. 1978
2. Σ.Ι. Μαγιάτης, «Πάπυρος Λαρούς Μπριτάννικα», τόμος 57, σ. 161
3. Στέλιου Σπεράντσα, «Οι Έλληνες γιατροί λογοτέχνες από την άλωση της Πόλης ως τα σήμερα», εκδ. Πεχλιβανίδης, 1961
4. Ανδρ. Χρ. Ριζόπουλος-Λάζαρος Ε. Βλαδίμηρος, «Ανάλεκτα Ιστορίας Ιατρικής», Ιασώ, Αθήνα 2005, σ. 98-113
5. Βίκυ Σιδηροπούλου, «Θεόδωρος Αφεντούλης, 100 χρόνια απουσίας», εφημερίδα «Πειραιϊκή Πολιτεία», 16/12/1993, σ.2
6. «Η θεμελίωσις του νοσοκομείου Πειραιώς», εφημερίδα «Παλιγγενεσία», έτος Δ', αριθμ.004
7. Λυδία Σαπουνάκη-Δρακάκη, Οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική προστασία, Η γέννηση των υπηρεσιών υγείας στον Πειραιά και το Τζάνειο Νοσοκομείο, Αθήνα, Διόνικος 2005
8. «Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια», Φοίνιξ, τόμος ΙΑ, σ.908
9. Λυδία Σαπουνάκη-Δρακάκη, Οικονομική ανάπτυξη και κοινωνική προστασία, Η γέννηση των υπηρεσιών υγείας στον Πειραιά και το Τζάνειο Νοσοκομείο, Αθήνα, Διόνικος 2005
10. «Μεγάλη Ελληνική Εγκυκλοπαίδεια», Φοίνιξ, τόμος ΙΑ, σ.908
11. Γιάννη Ε. Χατζήμανουλάκη, «Οι δήμαρχοι του Νεότερου Πειραιά, Πειραιάς 1999
12. Γεώργιος Ανδριανόπουλος, Πειραιϊκά Θέματα, Πειραιεύς 1978
13. Σ.Ι.Μαγιάτης, «Πάπυρος Λαρούς Μπριτάννικα», τόμος 57, σ. 161
14. Σ.Ι.Μαγιάτης, «Πάπυρος Λαρούς Μπριτάννικα», τόμος 57, σ. 161

Ένας παλιός γιατρός θυμάται...

Στο Τζάνειο Νοσοκομείο εργάστηκα για πρώτη φορά στη Α' χειρουργική Κλινική, Δ/ντης Γ. Κατσαφάδος για 3 μήνες το καλοκαίρι του 1952 όταν 4ετής στην Ιατρική Σχολή Πανεπιστημίου της Λωζάνης ήρθα στις διακοπές. Ήταν η 3η φορά που εργάστηκα σε νοσοκομείο μετά από ολιγόμηνες θητείες σε νοσοκομεία του IVERDON και της Λωζάνης όπου φοιτούσα.

Με το δίπλωμα μου το 1954 προσελήφθηκα επί 7ου βαθμού ως βοηθός στην ίδια κλινική. Είχα αναβολή από τον στρατό λόγω σπουδών κάνοντας το διδακτορικό μου δίπλωμα «Πνευμονικά αποστήματα».

Το 1956 έλαβα υποτροφία για τις ΗΠΑ από το αμερικάνικο κολέγιο χειρουργών και έφυγα για ένα χρόνο τον οποίο κάλυψα με την βοήθεια του υπεύθυνου για μένα, διεθνούς φήμης καθηγητή WHIPPLE στο Πανεπιστημιακό Νοσοκομείο Φιλαδέλφειας, Πανσηλβάνιας στο Γενικό Νοσοκομείο Μασσαχουσέτης Βοστώνης και στο Memorial Hospital N.Y.

Μετά την επιστροφή μου απέκτησα τον τίτλο του διδάκτορα και υπηρέτησα στην αεροπορία. Μετά το τέλος της θητείας μου επέστρεψα πάλι ως βοηθός στη Α' χειρουργική κλινική του Τζανείου.

Εν τω μεταξύ οι συνθήκες εργασίας στο νοσοκομείο είχαν βελτιωθεί σημαντικά. Είχαν προσληφθεί αναισθησιολόγοι, σύμβουλος ορθοπαιδικός, τα εργαστήρια είχαν εμπλουτιστεί και είχε δημιουργηθεί με πρωτοβουλία του Δ/του Γ. Κατσαφάδου και την υποστήριξη της Ελληνικής Αντικαρκινικής Εταιρείας το πρώτο σε ελληνικό νοσοκομείο εργαστήριο Κυτταρολογίας και Παθολογικής Ανατομικής (διευθύντρια Ειρήνη Δρακοπούλου).

Τα δεδομένα αυτά προσωπικά με βοήθησαν τόσο σε πρωτοποριακές εργασίες - ο μεταβολισμός του χειρουργικού ασθενούς - υδατική τοξίνωση κ.α και τη χειρουργική αντιμετώπιση καρκίνου του μαστού με διεγχειριστική χημειοθεραπεία από την έσω μαστική με ΤΗΙΟΤΕΡΑ φάρμακο που έλαβε ως δωρεά η Ελληνική Αντικαρκινική Εταιρεία από την Αμερική και προώθησε στο Τζάνειο. Ο όγκος της χειρουργικής στη Α' Χειρουργική Κλινική ήταν τέτοιος που επέτρεψε σε όλους τους υπό ειδικότητα βοηθούς Νικόλαο Τσάκονα, Χρ. Μουτζούρη, Δημ. Αντωνόπουλο κ.α ν' αποκτήσουν σημαντική εμπειρία και να προωθηθούν αργότερα σε ανώτερες θέσεις σε άλλα νοσοκομεία.

Το 1963 παραιτήθηκα από το Τζάνειο Νοσοκομείο και ιδιώτευσα μέχρι το 1967 όταν προσελήφθη ως Δ/ντής Κλινικής στο υπό ανέγερση Αντικαρκινικό Νοσοκομείο Μεταξά του Πειραιά.

Βύρων Λισσαίος

Τ. Διευθυντής Χειρουργικής
Κλινικής Νοσοκ. «Μεταξά»

Μια Αδελφή Θυμάται ...

Γεννήθηκα και μεγάλωσα στην Καρδίτσα Θεσσαλίας. Η οικογένεια μας άνηκε στην μικροαστική τάξη της πόλης μας. Είμαστε 5 αδέρφια και ο πατέρας μας ασχολείτο με το εμπόριο. Στη διάπλαση του χαρακτήρα μου, που με βοήθησε να ανταπεξέλθω στην καριέρα μου, συνετέλεσε η μητέρα μου με τις τόσες χρήσιμες συμβουλές της. Όταν έφευγα για πρώτη φορά 18 ετών για την Αθήνα να πάω για σπουδές στη Σχολή Επισκεπτριών Αδελφών και Νοσοκόμων (ΣΕΑΝ), σαν να γνώριζε την αποστολή της Αδελφής Νοσοκόμας, μου είπε: «κόρη μου, όποιος ζητά τη βοήθειά σου θα τη δίνεις με αγάπη και προθυμία». Καταλύτης δε για όλη μου τη ζωή υπήρξε η φοίτηση μου στη Σχολή με τις σπουδαίες καθηγήτριες (κα Τσουκάλα, Κα Παπαδόπουλου).

Όλα αυτά με ευαισθητοποίησαν με αγάπη για τον άνθρωπο. Γι' αυτό και διάλεξα το επάγγελμα της Αδελφής Νοσοκόμου, που κατά τη δική μου άποψη, υπηρέτησα σωστά. Ορόσημο για μένα ήταν η 18^η-1-54. Ο διορισμός μου. Ξεκινούσα με αρκετά εφόδια, ενθουσιασμό και αισιοδοξία να προσφέρω στον άνθρωπο. Άλλωστε αυτός είναι και ο όρκος της Νοσηλεύτριας.

Σε τηλεφωνική συνομιλία που είχα με την αείμνηστο Διευθύνουσα Αικατερίνη Γεννηματά (απόφοιτο του Γαλλικού Ερυθρού Σταυρού) με κατατόπισε πως θα έρθω στο Τζάνειο. Κατεβαίνοντας από το τραμ με μια βαλίτσα αντίκρισα μια σπουδαία λεωφόρο με νεοκλασικά σπίτια και στο τέλος της λεωφόρου το Τζάνειο νοσοκομείο, που ίδρυσε ο Νικήτας Τζανής και χάρη της δωρεάς του σώθηκαν πολλοί άνθρωποι. Μια από αυτούς τους ευεργετηθέντες ήμουν και εγώ. Ήρθα νεαρή με μια βαλίτσα στο χέρι και έφυγα με αξιολάτρευτο σύζυγο τον Γιάννη Πασχαλίδη και μητέρα ενός γιατρού και ενός φαρμακοποιού. Προσπάθησα να μυήσω τα παιδιά μου γύρω από τον άνθρωπο και θέλω να πιστεύω ότι τα κατάφερα. Μετά την καλοσυνάτη συνάντηση και την ξενάγηση στο νοσοκομείο. Η Διευθύνουσα μου είπε: «από δω και εμπρός θα είστε προϊσταμένη της Μαιευτικής και Γυναικολογικής Κλινικής και όταν θα απουσιάζω εγώ θα με αντικαθιστάτε εσείς». Δεν μπορώ να περιγράψω τα συναισθήματα χαράς και ευθύνης που, τα όσα διδάχθηκα, έπρεπε να τα μεταλαμπαδεύσω και να τα διδάξω στις παλιές συναδέλφους, πραγματικά ηρωίδες που χωρίς γραμματικές και νοσηλευτικές γνώσεις εκτελούσαν θεάρεστο έργο.

Επιτρέψτε μου να δώσω μια εικόνα της Νοσηλευτικής ζωής μου. Η αρχιτεκτονική του Νοσοκομείου είναι η μία του ενός ενιαίου κτιρίου και η άλλη των περισσότερων, όπως του Τζανείου. Το πρώτο θεμελιωθέν κτίριο ήταν υπερυψωμένο ισόγειο και με την Παθολογική Κλινική και τους κοιτώνες των αδελφών, εκ των οποίων οι περισσότερες ήταν εσωτερικές 20-30. Στον κάτω χώρο (υπόγειο) υπήρχαν τα μαγειρεία με αρχιμάγειρα τον αείμνηστο Ντόκο που μας παρουσίαζε φαγητά καλύτερα και από σπιτικά. Στο υπόγειο υπήρχε το ραφείο που μας έντυναν όλους, γιατρούς, αδελφές νοσοκόμους, τραυματιοφορείς και καθαρίστριες. Κατεβαίνοντας τα σκαλιά δεξιά υπήρχε ένας μεγάλος χώρος που γινόταν η παραλαβή των τροφίμων από μια τριμελή επιτροπή ιατρών-αδελφών και διοικητικού υπαλλήλου. Δίπλα ήταν η τραπεζαρία των αδελφών με τραπέζια μακρόστενα και πάγκους και υπήρχε μια εξέδρα χαμηλή που ήταν το τραπέζι της Διευθύνουσας. Απέναντι από την τραπεζαρία ήταν το πλυντήριο του ιματισμού. Θα έλεγα για την εποχή εκείνη, δεκαετία του 1950-60 ήταν υπερσύγχρονο (καζάνια για την πλύση -στιφτήρας για το στύψιμο και κύλινδρο για το στέγνωμα και το σιδέρωμα του ρουχισμού). Σε κάποιο δε δωμάτιο χωρίς παράθυρα και κάπως απομονωμένο υπήρχε ο νεκροθάλαμος, ενώ αργότερα χτίστηκε νέος σε κάποιο χώρο του προαυλίου με τις τότε προδιαγραφές για τους νεκροθαλάμους. Εκτός από το κεντρικό κτίριο, υπήρχε το κτίριο της γυναικολογικής και μαιευτικής κλινικής (αίθουσα τοκετού-σηπτικό αποξέσεων-αποστείρωση). Στο ισόγειο, γραφεία και ΩΡΛ με διευθυντή τον αείμνηστο Διονύση Βουγιούκα.

Στο υπόγειο υπήρχε το Μικροβιολογικό Εργαστήριο με διευθύντρια την αείμνηστη Έλλη Αφεντούλη (σύζυγο του διακεκριμένου Παθολόγου Διευθυντού της Α' και Β' Παθολογικής κλινικής). Στο ίδιο υπόγειο μπαίνοντας δεξιά υπήρχε το Φαρμακείο με τους κατά καιρούς Διευθυντές Ανδριανόπουλου, Κολοκυθά και βοηθούς Κοντογιώργη και Σιδέρη. Απέναντι από το κεντρικό κτίριο υπήρχε το Σαλιπούλειο. Εκεί στεγάζονταν οι Χειρουργικές Κλινικές Α', Β' και Γ' και το χειρουργείο. Διευθυντής της Α' Χειρουργικής κλινικής ο αείμνηστος Κατσαφάδος, η ψυχική και «κορώνη» των Μανιατών και Διευθυντής της Β' Χειρουργικής κλινικής ο Ζαχαριάδης. Της Γ' Χειρουργικής ο Γιάννης Παπαδόπουλος. Σπουδαίος χειρουργός, γόνος αριστοκρατικής και πλούσιας

οικογένειας του Πειραιά. Τον διαδέχθηκε ο αείμηστος Π. Καφαντάρης. Χτυπούν καμπάνες χαρμόсуна με τον ερχομό του κου Αυλάμη. Αλλάζει τα πάντα στον Χειρουργικό τομέα, φυσά καινούργιος άνεμος στο Τζάνειο. Ποιος δεν εξυπηρετήθηκε από την οικογένεια του όταν είχε ανάγκη; Η προσφορά του ήταν με αγάπη στον συνάνθρωπο. Μεγάλος δάσκαλος στην χειρουργική. Όταν ήθελαν να πουν κάποιον καλό Χειρουργό έλεγαν «ήταν της σχολής του Αυλάμη».

Το εκκλησάκι των Αγίων Αναργύρων γιόρταζε 2 φορές τον χρόνο. Την 1η Ιουλίου γινόταν μια απλή Θεία Λειτουργία και την 1η Νοεμβρίου που γινόταν λιτάνευση της εικόνας που την κρατούσαν 2 γιατροί. Οι αδελφές ήταν με στολές και μανσέτες κολαρισμένες. Παρίσταντο οι πολιτικές αρχές, άγημα του Ναυτικού, η μπάντα του Δήμου και πλήθος κόσμου.

Σας ανέφερα το τοπογραφικό αυτό του Τζανείου για να τονίσω πόσο ήρωες και ηρωίδες ήταν οι άνθρωποι της εποχής εκείνης και τι φόρτος δουλειάς υπήρχε. Λογοδοσία υποτυπώδης και πώς να ήταν διαφορετικά αφού οι περισσότερες αδελφές ήταν της Α΄ ή Β΄ δημοτικού. Η αποστείρωση των συρίγγων γινόταν στον βραστήρα (ένα κατσαρολάκι) εξ αλουμινίου και τοποθετούσαμε τις σύριγγες και βελόνες τυλιγμένες σφιχτά με επίδεσμο για να μην σπάζουν στο βρασμό και ρίχναμε και μισό λεμόνι για τα άλατα. Αιμοληψίες γίνονταν από τις αδελφές. Λουτρό για την καθαριότητα των νεοεισερχομένων δεν υπήρχε. Πιτζάμες κανείς δεν έφερνε. Παραλαβή ασθενών από την μία στην άλλη βάρδια δεν γινόταν. Το βράδυ όταν υπήρχε κενό κρεβάτι κοιμόντουσαν. Το πρωί με μια κανάτα και λεκάνη βοηθούμενοι οι ασθενείς από την αδελφή έπλεναν το πρόσωπο τους. Λουτρό δεν υπήρχε. Οι θάλαμοι μεγάλοι που νοσηλεύονταν 15-20 ασθενείς σε ελαφρά κατάσταση, εκτός των βαρέως πασχόντων. Απομόνωση δεν υπήρχε ούτε καν παραβάν για να μην είναι σε κοινή θέα ο άνθρωπος που χαροπάλευε και προκαλούσε οίκτο και θλίψη. Κρεβάτια με τις σκούρες μάλλινες κουβέρτες σκεπασμένα. Υπήρχαν λευκές πικέ κουβέρτες άλλα τις είχε κλειδωμένες η Προϊσταμένη για τον φόβο μην τις κλέψουν. Το φορτίο των Αδελφών Νοσοκόμων μεγάλο. Υπεύθυνοι για την καθαριότητα των βοηθητικών χώρων, ουροδοχείων, σκοραμίδων, πτυελοδοχείων. Μεταφορά στο μικροβιολογικό εργαστήριο, ούρων, αίματος, συνοδεία ασθενών για εξέταση άλλων ειδικοτήτων.

Το άλλο αξιοσημείωτο ήταν ότι από το απόγευμα αργά τη νύχτα έως το πρωί όταν εφημέρευε το νοσοκομείο ο τραυματιοφορέας πήγαινε μέσα στη νύχτα και ξυπνούσε το γιατρό να έλθει στα εξωτερικά ιατρεία, διότι τηλέφωνο δεν υπήρχε. Δικαιολογημένα ο γιατρός πήγαινε και ξεκουραζόταν διότι από το πρωί ήταν στο πόδι, δεν υπήρχαν βάρδιες. Φανταστικές φιγούρες μέσα στο σκοτάδι, ο μικρός γιατρός βιαστικός, πίσω ο τραυματιοφορέας με τις ωραίες μπλε μπέρτες και έδιναν μια εικόνα ανθρωπιάς και προσφοράς.

Το πόσο οδυνηρό μου ήταν να βλέπω τις καθαρίστριες να έρχονται πρώτες στο νοσοκομείο για τον καθαρισμό της κλινικής (γραφείων-θαλάμων-βοηθητικών χώρων) και να είναι έτοιμες στις 8πμ για να πηγαίνουν με τις κατσαρόλες, κουβάδες, δίσκους και να μεταφέρουν το πρωινό των ασθενών. Να κάνουν τη διανομή στους ασθενείς, στη συνέχεια να πλένουν τα κύπελλα αλουμινίου και κατόπιν να συνεχίσουν την υπόλοιπη καθαριότητα. Στις 12πμ να έχουν κατεβάσει πάλι όλα τα σκεύη για τη μεταφορά των φαγητών. Στα ενδιάμεσα ήταν στα καθήκοντα τους να μεταφέρουν τον άπλυτο ιματισμό και να φέρουν τον καθαρό. Τον άπλυτο ιματισμό φυλάγαμε σε μεγάλα ξύλινα κιβώτια με κλειδαριά. Έπρεπε να βγάλουμε από το κιβώτιο τον δύσοσμο ιματισμό μαζί με την προϊσταμένη και να καταγραφεί για να παραδοθεί στον προϊστάμενο του πλυντηρίου. Τα νεότερα χρόνια το Νοσοκομείο άλλαξε όψη βαθμιαία με νέο κτίριο στη θέση του «ΤΖΑΝΕΙΟΥ» που λειτούργησε το 1973 και εσχάτως νέο κτίριο στη θέση του «ΣΑΛΙΠΟΥΛΕΙΟΥ». Έγινε Παιδιατρική Κλινική με Δ/ντή τον Αλέξανδρο Γκάργκουλα κατά τη δεκαετία του 1960 και κατά την ίδια περίοδο η Ω.Ρ.Λ. Κλινική αναβαθμίσθηκε με τη Δ/ση του Γρηγορίου Καστέλη.

Την δεκαετία του 1970 και 1980 γεγονός για μένα απετέλεσε η συνεργασία με τον υφηγητή Ε.Ι. Χατζηγιαννάκη ως προϊσταμένη της Β΄ Χειρουργικής Κλινικής -Κέντρου Μεταμοσχεύσεων.

Τελειώνοντας την καριέρα μου ως υποδιευθύνουσα δεν μπορώ να μη θυμηθώ το κάτι καινούργιο που συνέβη από τέλος της δεκαετίας του 80 με την αναμόρφωση και σημαντικότερη εξέλιξη της καρδιολογικής Κλινικής με Δ/ντή τον υφηγητή Διονύσιο Φ. Κόκκινο.

Ειλικρινά συγκινούμαι αυτή τη στιγμή ξετυλίγοντας το κουβάρι των αναμνήσεων, αναλογιζόμενη την ταλαιπωρία εκείνων που υπηρετούσαν το Τζάνειο. Δυστυχώς οι σημερινές γενιές ζητούν και όλο ζητούν κάθε μέρα και περισσότερα, χωρίς ποτέ να είναι εθχαριστημένοι.

Αθηνά Λούκουτου – Πασχαλίδη
Υποδιευθύνουσα «Τζανείου» Νοσοκομείου

Ένας Παλιός Διοικητικός Υπάλληλος Θυμάται ...

Πριν από εκατόν σαράντα χρόνια, ο μεγάλος ευεργέτης Τζανής από τα Κύθηρα, με δική του δωρεά έχτισε το Νοσοκομείο, το οποίο πήρε το όνομα του, Τζάνειο.

Το έτος χίλια εννιακόσια εξήντα ένα (1961) διορίστηκε στο Νοσοκομείο διοικητικός υπάλληλος και υπηρέτησα επί τριάντα πέντε συναπτά έτη μέχρι τον Ιανουάριο του χίλια εννιακόσια ενενήντα επτά (1997) που αποχώρησα λόγω συνταξιοδότησης. Το Νοσοκομείο λειτουργούσε με τέσσερεις Κλινικές όπως: Χειρουργικές, Παθολογικές, Μαιευτική και Ωτορινολαρυγγολογική, Ιατρικά εργαστήρια και τακτικά εξωτερικά Ιατρεία.

Τα κτήρια ήταν παλαιά και δεν πληρούσαν τις προδιαγραφές όπως όλα τα νοσοκομεία της τότε εποχής.

Επί των ημερών μου που υπηρέτησα στο Νοσοκομείο ως υπάλληλος, λογιστής, προϊστάμενος Οικονομικών υπηρεσιών, Υποδιευθυντής και Διοικητικός Διευθυντής, κατεδαφίστηκαν τα παλαιά κτήρια και ανεγέρθησαν καινούριες πτέρυγες.

Ανεπτύχθησαν και εκσυγχρονίστηκαν όλες οι Κλινικές τις οποίες έχει σήμερα το Νοσοκομείο. Στο Νοσοκομείο υπηρέτησαν επιστήμονες πανευρωπαϊκής εμβέλειας, οι οποίοι ανέβασαν το κύρος και το επιστημονικό επίπεδο του. Υπηρέτησαν καταξιωμένοι Πρόεδροι του Διοικητικού Συμβουλίου που με τις ενέργειες τους έφτασαν το νοσοκομείο στη σημερινή του μορφή. Μεγάλη υπήρξε και η προσφορά του διοικητικού, νοσηλευτικού, τεχνικού και λοιπού προσωπικού. Το Ελεγκτικό Συνέδριο και όλες οι υπηρεσίες ελέγχου του Υπουργείου εκφράζονται με τα καλύτερα λόγια για το Νοσοκομείο και τον τρόπο λειτουργίας του.

Τέλος θέλω να αναφέρω ότι το Τζάνειο εξυπηρετεί μία ευρύτερη περιοχή και αξίζει της δέουσας προσοχής από όλους τους φορείς.

Γιώργος Κουτσιλέος

Δ/ντης Τζανείου Νοσοκομείου

Μια Εθελόντρια Αδελφή του Ε.Ε.Σ Θυμάται...

Είμαι επαγγελματίας νοσηλεύτρια και εργάσθηκα στον ιδιωτικό τομέα και στο Νοσοκομείο «ΜΕΤΑΞΑ» από το 1965.

Το 1984 έγινα εθελόντρια Αδελφή Νοσοκόμος του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού στο τμήμα Πειραιώς. Με αυτήν την ιδιότητα έζησα πάρα πολλές στιγμές του Νοσοκομείου μας, κατά τη διάρκεια της εκπαίδευσης των νέων αδελφών του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού και της προσωπικής προσφοράς μου κυρίως στην λειτουργία των εκτάκτων εξωτερικών ιατρείων τις ημέρες της μεγάλης εφημερίας.

Η Μεγάλη Εφημερία είναι μία δύσκολη και σκληρή πραγματικότητα. Εκεί που όλα είναι ήσυχα αμέσως χωρίς κανένα σημάδι ξεσπάει κατακλισμός !!!!

Τα δεκάδες δωδεκάωρα που θυμάμαι έχουν αυτές τις εικόνες του ανθρώπινου πόνου, του πανικού, της ασυνεννοησίας, της προσωπικής έντασης και αγωνίας να ανταποκριθούμε, να βοηθήσουμε μη έχοντας δυστυχώς (όπως παντού) τις ιδανικές ή και τις απαιτούμενες συνθήκες οργάνωσης.

Από όλα αυτά θα θυμηθώ την μέρα (και την νύχτα) της επιθέσεως στο κρουαζιερόπλοιο City of Poros. Ήταν το 1987 όπου έγινε επίθεση από τρομοκράτες Παλαιστινίους στο λιμάνι του «Τροκαντερό» στο Παλαιό Φάληρο ...

Συνολικά δέκα νεκροί και 400 τραυματίες. Όλες οι εθελόντριες του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού παρούσες με επικεφαλής την κ. Δρυ, όλοι οι γιατροί του νοσοκομείου, το περισσότερο νοσηλευτικό προσωπικό και αρκετό διοικητικό.

Εικόνες, σκηνές, διαδικασίες διαδέχονται η μια την άλλη ... και το πρωί στο νεκροτομείο να στηρίξουμε το οικογενειακό ή υπηρεσιακό (Σουηδική πρεσβεία) περιβάλλον κατά την διαδικασία της αναγνώρισης των πτωμάτων....

Άλλη παρόμοια κατάσταση το ναυάγιο του Saturnus λίγο έξω από το λιμάνι του Πειραιά. Μικρά παιδιά σε σχολική εκδρομή ως επί το πλείστον από την Αγγλία, τρομοκρατημένα, βρεγμένα μέχρι το κόκκαλο !!!!!

Θύματα ή τραυματισμοί σοβαροί δεν υπήρξαν εκτός από ένα πνευμοθώρακα υπό τάση, που μαζί με τον εφημερεύοντα ιατρό ανατάξαμε μέσα στον ανελκυστήρα επάνω στο φορείο !!!! Εν συνεχεία ο μηχανισμός του Ελληνικού Ερυθρού Σταυρού μάζεψε στεγνά ρούχα από τις γύρω πολυκατοικίες για τα παιδιά και μαζί με το ρόφημα που τους έδωσε το Νοσοκομείο στην τραπεζαρία (τότε ήταν μεγάλη και στο ισόγειο) διευθετήθηκε η κατάσταση.

Έτσι κυλάει ο καιρός και σήμερα οι εφημερίες άλλοτε πιο ζόρικές άλλοτε πιο άνετες. Παρεμβάσεις έχουν γίνει κατά καιρούς στο ΤΕΠ και χρειάζονται ακόμα και άλλες για την αντιμετώπιση των αναγκών .

Αικατερίνη Χιονίδου-Λοράν

* Σημ. Συντάξεως

Το άρθρο μορφοποιήθηκε την άνοιξη του 2009, ενώ η αξέχαστη κ. Λοράν νοσηλεύετο στο Νοσοκομείο «ΜΕΤΑΞΑ». Τέλη Ιανουαρίου 2010 έφυγε από κοντά μας και δεν πρόλαβε να το δει δημοσιευμένο...

Εκτός από την έκφραση λύπης στο περιβάλλον της και τον Ερυθρό Σταυρό θα ακολουθήσει ειδικό άρθρο για την συμβολή της.

Σ.Μ.

Η Σχολή Νοσηλευτριών του Νοσοκομείου μας

Η τιμή (Απογευματινό ηλιοτρόπιο)

«Ο Ουρανός και η γης με τίμησαν με τον πόνο.
Το έμαθα αργότερα, όταν κατάλαβα
πως το καλύτερο φως γίνεται από το σκοτάδι»

Νικηφόρος Βρεττάκος

24 Ιουλίου 1866.

«Με πανηγυρικό τρόπο και με παρόντες τους Δημοτικούς, Στρατιωτικούς και Πολιτικούς άρχοντες της Πόλης, προεξάρχοντας του Νομάρχου κ. Πολυζώιδου και την παρουσία πλήθους εκ των κατοίκων της πόλης, κατετέθει ο θεμέλιος λίθος του Νοσοκομείου μας.

Η επιθυμία του εκλειπόντος Νικήτα Τζάννη γίνεται πραγματικότητα, μέσω της συζύγου του, η οποία ήτο και εκτελεστής της διαθήκης του» [1].

Η ανάγκη για την ύπαρξη Νοσοκομείου ήτο μεγάλη και από τότε έως σήμερα ο ρόλος του Νοσοκομείου ήταν σημαντικός και πολυδιάστατος καλύπτοντας τις τεράστιες ανάγκες νοσοκομειακής περίθαλψης, όχι μόνο των κατοίκων του Πειραιά και των γύρω περιοχών αλλά και της επαρχίας, ιδίως της Νησιωτικής Ελλάδος.

Στα χρόνια που πέρασαν η στελέχωση του Νοσοκομείου με Νοσηλευτικό Προσωπικό εγένετο κατά το πλείστον από τις αποφοίτους των Ανώτερων Σχολών Αδελφών Νοσοκόμων-Ευαγγελισμού: Νοσοκομικόν Παιδευτήριο 1875 , Ε.Ε.Σ. 1923, τη Σχολή Αδελφών Νοσοκόμων Αμερικανίδων κυριών Κοκκινιάς (λειτουργήσε ως το 1934), κ.α., οι οποίες βέβαια δεν ήταν δυνατό να καλύψουν τις ανάγκες[2]. Μέρος Νοσηλευτικού προσωπικού ήταν Βοηθοί Αδελφών Νοσοκόμων απόφοιτοι σχολών άλλων Νοσοκομείων που διέθεταν σχολές Βοηθών Νοσοκόμων, και μεγάλος αριθμός Πρακτικών Νοσοκόμων.

100 περίπου έτη μετά την ίδρυση του Νοσοκομείου λειτουργεί η Νυκτερινή Σχολή Βοηθών Νοσοκόμων του Τζανείου Νοσοκομείου (ΦΕΚ 28 31-1-1973), με επιχορήγηση του Υπουργείου Υγείας.

Η Σχολή είναι Μονοετούς Φοιτήσεως, και «έχει ως σκοπό την θεωρητική και πρακτική εκπαίδευση των εχόντων υπερδιέτη Υπηρεσίαν πρακτικών Νοσοκόμων προς απόκτηση πτυχίου Βοηθού Νοσοκόμου».

«Η διάρκεια εκπαίδευσης είναι δωδεκάμηνος το δε σχολικό έτος αρχίζει την πρώτη Οκτωβρίου και λήγει την 30ην Σεπτεμβρίου του επομένου έτους». [3].

Οι περισσότεροι από τους τότε μαθητές/τριες ήταν για πάρα πολλά χρόνια η ραχοκοκαλιά του Νοσοκομείου, οι «άνθρωποι της πρώτης γραμμής» οι άνθρωποι που εργάστηκαν με τις πιο αντίξοες συνθήκες, δίδοντας πραγματικά τον εαυτό τους στην διάθεση προσφοράς Νοσηλευτικής Φροντίδας.

Η Σχολή στεγάστηκε τα πρώτα χρόνια στο «Σαλιπούλειο» που ευρίσκετο πίσω από το κεντρικό κτήριο . Διευθύνουσα του Νοσοκομείου ήτο η εκλειπούσα Βικτωρία Κυρίτση.

Πρώτες Διευθύντριες της Σχολής ήταν η κ. Παπασάνδα Αθανασία και Ανωτάτου Ειρήνη.

Το 1980 μετατρέπεται Μέση Τεχνική Επαγγελματική Σχολή (Μ.Τ.Ε.Ν.Ζ) με κοινή απόφαση των Υπουργών Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων και Κοινωνικών Υπηρεσιών (Φ.Ε.Κ 303\24-3-1980). Στεγάζεται λίγο αργότερα επί της οδού Υψηλάντου 107-109 σε μισθωμένο οίκημα.

Λειτουργούσε σε απογευματινό ωράριο 4-9μμ, και η διάρκεια σπουδών ήταν 3 έτη. Υπήρχε μεγάλη προσέλευση για εγγραφές μαθητριών/τών, και πολλοί από τους μαθητές εκείνους είναι σήμερα υπάλληλοι του Νοσοκομείου.

Το πρόγραμμα εκπαίδευσης, επεδίωκε, με τη συστηματική διδασκαλία την απόκτηση θεωρητικής γνώσης, επαρκούς πρακτικής άσκησης, αλλά και ηθικής και ψυχικής καλλιέργειας προς όφελος της Νοσηλείας των ασθενών.

Στην Σχολή του Τζανείου Νοσοκομείου, εδίδαξαν αρκετοί και σημαντικοί γιατροί και επιστήμονες άλλων

ειδικοτήτων του Νοσοκομείου προσφέροντας σημαντικό έργο στη μόρφωση των μαθητών, στηρίζοντας εκπαιδευτικά την Σχολή.

Το Νοσηλευτικό προσωπικό του Νοσοκομείου προσέφερε με την σειρά του την πολύτιμη βοήθεια του στο έργο της εκπαίδευσης των μαθητών/τριών κατά την διάρκεια της πρακτικής άσκησης και έδειχνε έμπρακτα την συμπαράσταση του σε κάθε περίπτωση.

Το 2000, μετατρέπεται σε ΤΕΕ Α΄ κύκλου σπουδών, (ΦΕΚ 986\9-8-2000), στεγάζεται το 2002 στο νεόδμητο κτήριο του Νοσοκομείου «Κέντρο Μητέρας –Παιδιού».

Το 2007 μετατρέπεται σε ΕΠΑ.Σ με κοινή υπουργική απόφαση ΦΕΚ Β\676\30-4-2007. Η διάρκεια σπουδών είναι δύο έτη, και στεγάζεται πλέον επί της οδού Θηβών, σε σύγχρονο κτήριο με πολύ καλή υλικοτεχνική υποδομή απαραίτητη για την πλήρη θεωρητική εκπαίδευση και πρακτική εξάσκηση των εκπαιδευόμενων.

Έως σήμερα από την Σχολή του Τζανείου έχουν αποφοιτήσει περίπου 2.000 μαθητές και μαθήτριες, οι οποίοι εργάζονται σε πολλά Νοσοκομεία της χώρας προσφέροντας τις πολύτιμες υπηρεσίες τους στο χώρο της Υγείας.

1. Εφημερίδα «Παλιγγενεσία» αριθ. 964 Αθήνα 1866 Τρίτη 26 Ιουλίου
2. Νοσηλευτικό Δελτίο ΕΣΝΕ τεύχος 125 Φεβρουάριος 2007
3. Εφημερίς της Κυβερνήσεως του Βασιλείου της Ελλάδος αρ .φύλλου 28 /31-1-1973 Άρθρο 2 & Άρθρο 13

Κουράκου Ευγενία

Αναπληρώτρια Διευθύντρια ΕΠΑ.Σ Τζανείου Νοσοκομείου.

Πειραιάς 12-2-2007

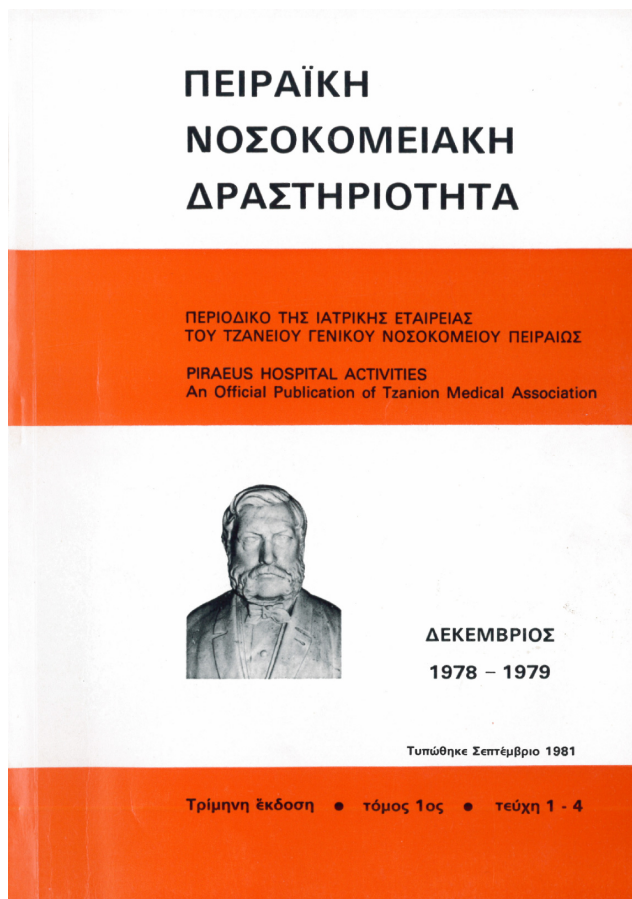
Απονομή πτυχίων στη Σχολή Νοσοκόμων (Μ).

Άλλοτε ...

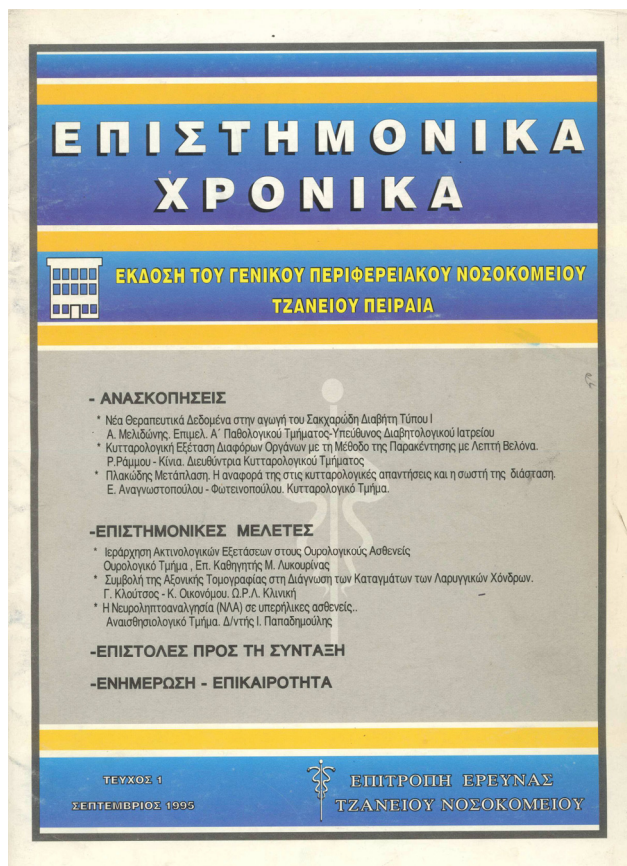

Τώρα ...

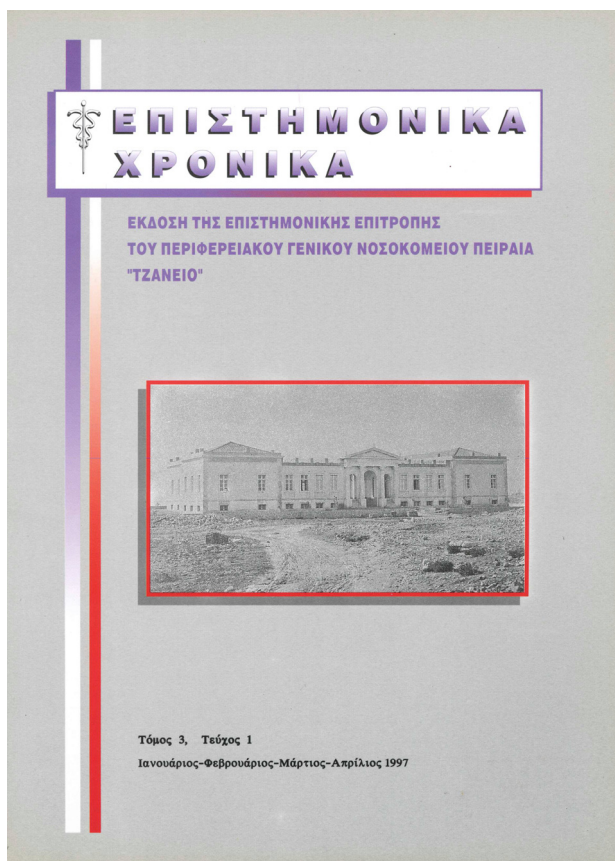

ΠΕΙΡΑΪΚΗ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΑΚΗ ΔΡΑΣΤΗΡΙΟΤΗΤΑ	
ΤΡΙΜΗΝΙΑΙΟ ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ	
ΤΗΣ ΙΑΤΡΙΚΗΣ ΕΤΑΙΡΙΑΣ ΤΟΥ ΤΖΑΝΕΙΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΩΣ	
ΤΟΜΟΣ 1 • ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1978 — ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 1979 • ΤΕΥΧΗ 1 — 4	
Δ/ντής Συντάξεως:	
Ε.Ι. Χατζηγιαννάκης	Υφηγητής - Διευθυντής Β' Χειρουργικής Κλινικής - Κέντρου Μεταμοσχεύσεων
Αναπληρωτές Δ/ντές Συντάξεως:	
Α. Αβραμίδης	Υφηγητής - Διευθυντής Α' Παθολογικής Κλινικής
Ν. Τζεμαλός	Υφηγητής - Διευθυντής Παιδοχειρουργικής Κλινικής
Γ. Τριανταφύλλου	Δρ. - Διευθυντής Γαστρεντερολογικής Κλινικής
Συντακτική Επιτροπή:	
Χ. Ανδρέαδης	Επιμελητής Α' Παθολογικής Κλινικής
Θ. Αντωνόπουλος	Επιμελητής Ανασθησιολογικού Τμήματος
Σ. Γρυπάρης	Επιμελητής Μαιευτικής Γυναικολογικής Κλινικής
Κ. Καδός	Υφηγητής - Διευθυντής Μαιευτικής Γυναικολογικής Κλινικής
Ι. Καλοφωλιάς	Δρ. - Διευθυντής Εξωτερικού Νευρολογικού Ιατρείου
Β. Κατράκης	Διευθυντής Ανασθησιολογικού Τμήματος
Ι. Κατάρης	Δρ. - Επιμελητής Γαστρεντερολογικής Κλινικής
Δ. Κόκκινος	Υφηγητής - Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής
Α. Κονιαβίτου-Χατζηγιαννάκη	Δρ. - Επιμελήτρια - Υπεύθυνη Ανασθησιολογικού Εργαστηρίου, Κέντρου Μεταμοσχεύσεων, Β' Χειρουργικής Κλινικής
Κ. Κυριακού	Υφηγητής - Διευθυντής Α' Χειρουργικής Κλινικής
Ε. Μαστρονικόλας	Δρ. - Επιμελητής Β' Χειρουργικής Κλινικής, Κέντρου Μεταμοσχεύσεων
Α. Μασχάπουλος	Υφηγητής - Διευθυντής Α' Χειρουργικής Κλινικής
Ε. Μουρατίδου-Πετρίδου	Δρ. - Διευθύντρια Κέντρου Αιμοδοσίας
Π. Μπούτσος	Δρ. - Διευθυντής Καρδιολογικής Κλινικής
Δ. Νίκου	Επιμελητής Παιδιατρικής Κλινικής
Ν. Ντούνης	Επιμελητής Ωτορινολαρυγγολογικής Κλινικής

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΘΕΩΡΗΣΗ ΤΖΑΝΕΙΟΥ	
ΕΞΑΜΗΝΙΑΙΟ ΟΡΓΑΝΟ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ ΤΖΑΝΕΙΟΥ	
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ	
ΕΚΔΟΤΗΣ-ΙΔΙΟΚΤΗΤΗΣ: ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ ΤΖΑΝΕΙΟΥ	
ΖΑΝΝΗ ΚΑΙ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ 1	
18536-ΠΕΙΡΑΙΑΣ	
ΤΗΛ. 4592 171	
ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ	ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ
Ηρακλής Παπαγεωργίου	Μ. Λυκουρίνας
Νικόλαος Λεκάκος	Ρ. Ράμμου-Κίνια
Στέλιος Φιλαδιτάκης	Δ. Παπαντωνάτος
Ιωάννης Ψημίτης	Δ. Γιαννέλη
Ανδρέας Κατσαρός	Γ. Μπουκουβαλάς
	Α. Παπαντωνάκος
	Ν. Πασχαλίδης
	Α. Ζήζη
	Στ. Αντωνόπουλος
ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αγγελική Αμφιλοχίου	
Ζαννή 10-12, Πειραιάς, τηλ. 4510874,4539826	
Τα δημοσιευμένα άρθρα στο περιοδικό δεν εκφράζουν αναγκαστικά θέσεις του περιοδικού αλλά των υπευθύνων συγγραφέων τους.	

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
«ΤΖΑΝΕΙΟ»

ΖΑΝΝΗ ΚΑΙ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ 1
18536-ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ. 4592 171

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

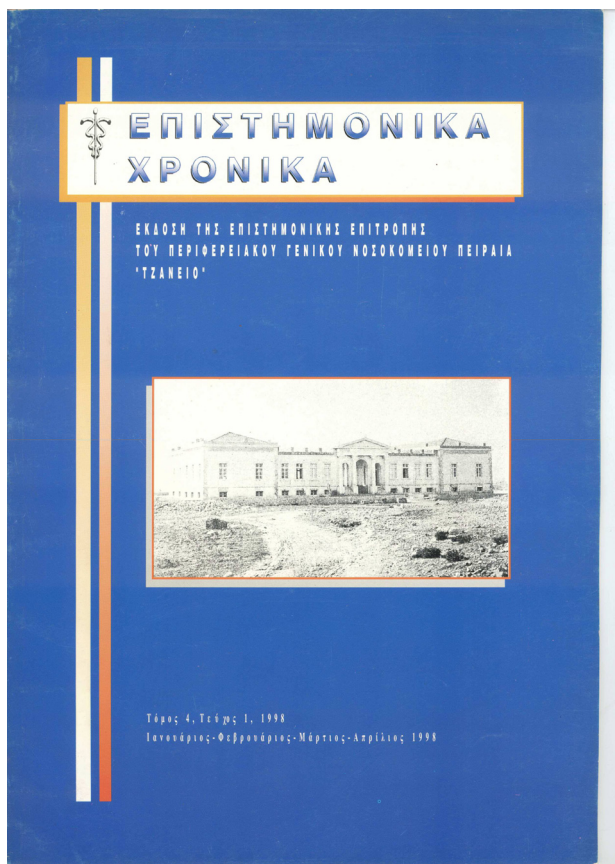
Πρόεδρος : Κ. Οικονόμου
Αντιπρόεδρος : Ι. Βακής
Γεν. Γραμματέας : Ι. Ψημίτης
Μέλη : Η. Παπαγεωργίου
Γ. Παπαθεοδωρίδης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διευθυντής Σύνταξης : Κ. Οικονόμου
Μέλη : Ι. Βακής
Λ. Δαδιώτης
Α. Μελιδώνης
Δ. Παπαντωνάτος
Ρ. Ράμμου-Κίνια

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αγγελική Αμφιλοχίου
Ζαννή 10-12, Πειραιάς, τηλ. 4510874,4539826

Τα δημοσιευμένα άρθρα στο περιοδικό δεν εκφράζουν αναγκαστικά θέσεις του περιοδικού αλλά των υπευθύνων συγγραφέων τους.

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΑ ΧΡΟΝΙΚΑ

ΕΚΔΟΣΗ ΤΗΣ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗΣ ΕΠΙΤΡΟΠΗΣ ΤΟΥ
ΠΕΡΙΦΕΡΕΙΑΚΟΥ ΓΕΝΙΚΟΥ ΝΟΣΟΚΟΜΕΙΟΥ ΠΕΙΡΑΙΑ
«ΤΖΑΝΕΙΟ»

ΖΑΝΝΗ ΚΑΙ ΑΦΕΝΤΟΥΛΗ 1
18536-ΠΕΙΡΑΙΑΣ
ΤΗΛ. 4592 171

ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Πρόεδρος : Κ. Οικονόμου
Αντιπρόεδρος : Ι. Βακής
Γεν. Γραμματέας : Ι. Ψημίτης
Μέλη : Η. Παπαγεωργίου
Γ. Παπαθεοδωρίδης

ΣΥΝΤΑΚΤΙΚΗ ΕΠΙΤΡΟΠΗ

Διευθυντής Σύνταξης : Κ. Οικονόμου
Μέλη : Ι. Βακής
Λ. Δαδιώτης
Α. Μελιδώνης
Δ. Παπαντωνάτος
Ρ. Ράμμου-Κίνια

ΥΠΕΥΘΥΝΟΣ ΕΚΔΟΣΗΣ: Αγγελική Αμφιλοχίου
Ζαννή 10-12, Πειραιάς, τηλ. 4510874,4539826

Τα δημοσιευμένα άρθρα στο περιοδικό δεν εκφράζουν αναγκαστικά θέσεις του περιοδικού αλλά των υπευθύνων συγγραφέων τους.

ΠΡΟΣ ΤΟ ΜΕΛΛΟΝ

Πριν από χρόνια ένα Νοσοκομείο – που ο ρομαντικός Νικήτας Τζανής από τα Κύθηρα – δώρισε στην πολιτεία, άνοιξε τις πόρτες του...

Ξεκίνησε στα 1873 δειλά – δειλά ...

Από τότε όλη η Ελλάδα πέρασε από μέσα του... και όλος ο Πειραιάς και τα νησιά μας...

...Και έτσι... Το λιμάνι απέκτησε φάρο, η ελπίδα φως και τα όνειρά μας στέγη. Οι προσευχές έγιναν θαύμα και των ανθρώπων τα έργα Θεϊκή δύναμη.

Το Τζάνειο έγινε Νοσοκομείο ή το Νοσοκομείο έγινε Τζάνειο; Μικρή η διαφορά...

Σημασία έχει ότι περάσανε χρόνια πολλά... και ακόμα είναι εδώ ανάμεσά μας, μέσα μας!

136 χρόνια μετά και η υπόθεση της Υγείας, αποτελεί το βασικό θεμέλιο της δημοκρατικής μας λειτουργίας, με ευθύνη, συνεννόηση και συναίνεση. Είναι ο κατ' εξοχήν τομέας στον οποίο δοκιμάζεται καθημερινά η ευαισθησία και η αποτελεσματικότητα της κάθε χώρας.

Ευαγγελία Λίτσα Γιαννακάκου

Διοικήτρια Τ.Ν.Π.

**Μνημόσυνο των Ευεργετών και Δωρητών 21/5/2009
στο μνημείον (Οστεοφυλάκιον) του Νικήτα Τζάννε.**

- (Α) Δήμος Πειραιώς
- (Β) Πανεπιστήμιο Αθηνών
- (Γ) Τζάνειο Νοσοκομείο
- (Δ) Αρχείο Σταμ. Ι. Μαγιάτη
- (Ε) Γιάννη Χατζημανωλάκη: Οι Δήμαρχοι του Νεώτερου Πειραιά
- (Ζ) Αρχείο Γ. Αυλάμη
- (Η) Αρχείο Αθηνάς Λούκουτου
- (Θ) Αρχείο Ι. Ματαλιωτάκη
- (Ι) Αρχείο Οικ. Στ. Παπαδημητρίου
- (Κ) Αρχείο Αλ. Φλώρου
- (Λ) Αρχείο Διον. Φ. Κόκκινου
- (Μ) Αρχείο Τζένη Κουράκου

Τώρα ...

Φωτογραφία Σ. Ι. Μαγιάτης

